

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Saguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

In favoarea religiei

Necesitatea credinței religioase e nu numai un postulat, e o evidență pe care n'o poate nega nimeni în țara aceasta a omeniei și a troitelor ce-i sfințesc zările. E drept, a existat și la noi — pe vremuri — o glumă filosofică, inventată pentru înveselirea atmosferei „intelectuale“, care susținea nici mai mult nici mai puțin că țărănul — adică, poporul — român e „ateu“, pentru că... înjură de Dumnezeu. Nostimă argumentare și șugubează concluzie! Fapt e că legătura dintre sufletul popular și Dumnezeu nu se mărginește la înjurătură. Și — dacă e să glumim — chiar înjurătura nu dovedește deloc „ateism“ ci credință în existența lui Dumnezeu: ateul nu înjură pentru că n'are... obiect. Nu poți injura pe cineva ce nu există, pe cineva în a cărui existență nu crezi. Astfel că e perfect justă observația că „înjurătorul“ e mai aproape de Dumnezeu decât ateul: el e un credincios „à rebours“, dar nu un necredincios. Natural prin aceasta nu pledăm pentru înjurătură: o detestăm ca o necinstire a numelui lui Dumnezeu, ca o terfelire în noroi a ceea ce trebuie să fie sfânt și scump oricărei vieți omenești. Paranteza aceasta hazlie a fost însă necesară spre a se evidenția la ce idei ajung unii „filosofi“ cari ignorează deplin sufletul poporului și vor să-l identifice cu psihologia mahalagiilor.

Neamul acesta e incontestabil un neam credincios. Nu de azi sau de ieri, nici din interes sau de circumstanță, ci în mod ființial, ca un mod permanent de respirație spirituală. E pecetea pe care am primit-o din moși-strămoși. La romani se știe — Fustel de Coulange a dovedit-o — că religia domina toată viața publică și particulară; despre daci avem mărturiile lui Herodot, Strabo și Socrate că religiozitatea era trăsătura fundamentală a firii lor; iar despre poporul român știm iarăși că a realizat sinteza daco-romană sub tutela creștinismului, care i-a fost concepție de viață și scut de apărare dealungul întregii sale existențe. Poporul român e religios prin ereditate: religiozitatea e o componentă esențială a ființei lui spirituale

Fără credința creștină poporul român își pierde caracterul românesc, se desfigurează, se superficializează și îi seacă puterile creatoare. De aceea e firesc ca — la noi — dorința de a fi în pas cu vremea, de a realiza o orânduire temeinicită pe dreptate socială și libertate politică, să nu vie în conflict cu credința, ci să caute calea de colaborare, de armonizare posibilă între reforma vieții social-politic-economice și religiozitatea poporului român. Religia nu e o piedică în calea progresului, nici nu patronează nedreptatea; în ea sufletul omenesc are energii adânci cari constituie izvorul adevăratului progres: spre umanitate, iar nu spre animalitate, și izvorul adevăratei dreptăți: aceea care se înfrățeste cu iubirea de Dumnezeu și de aproapele.

Cu toate acestea mai sunt „intelectuali“ cari nu neagă necesitatea religiei pentru popor, dar numai pentru popor. Așadar, astăzi religia ar fi necesară și statul nu se poate lipsi de ajutorul și colaborarea ei, pentru că poporul e încă ignorant, într'o fază de evoluție înapoiată. Să mărturisim că o astfel de părere despre popor nu onorează nici un cap democratic, care se vrea reprezentant al poporului. E drept: teoreticienii acesteia se supun voinții populare, adică acceptă religia. Dar se supun cu gândul ascuns de-a ridica și poporul într'o fază mai „evoluată“, în care să nu mai aibă nevoie de religie. Deocamdată însă... e bine și așa. E, în aceste păreri, o rămașiță din cunoscuta „lege“ a lui Auguste Comte, care împărțea istoria omenirii în trei faze: religioasă, metafizică și științifică. „Legea“ însă e o utopie, o construcție de cabinet: istoria n'a verificat-o niciodată, pentru simplul motiv că metafizica și religia corespund unor necesități permanente și profund umane, ca și știința de altfel. Religia, metafizica și știința nu se exclud, ci există concomitent și în deplină armonie. Nu exclusivismul e soluția cea dreaptă, ci coordonarea tuturor manifestărilor spiritului uman într'o unitate superioară.

Trebuie dar să se adopte față

Dejun la Moscova

Moscova 4 — Mareșalul Stalin a dat ieri un dejun în onoarea Generalului De Gaulle. Au luat parte dnii: Bidault, ministru de externe al Franței, Molotov, comisarul URSS la externe, Bogomolov, ambasadorul URSS la Paris și Litvinov, din comisiunea de politică externă a URSS.

de religie o atitudine de sinceritate, nu una de... îngăduință. E nevoie de o convertire a celor „evoluați“ spre credința poporului „înapoiat“. Evoluția nu înseamnă sărăcirea sufletului din punct de vedere religios, ci înălțarea lui pe culmile unei religiozități pure, sănătoase, întremătoare și isvorătoare de lumină. Religiozitatea e o categorie fundamentală a umanului: fără ea nu există uman, nu există omenie. [Și dacă ar fi să socotim omenia drept criteriu al progresului, nu știu dacă „evoluații“ nu s'ar dovedi mai „înapoiați“ decât poporul și poporul mai „evoluat“ decât se spune]. Religiozitatea e o categorie fundamentală a sufletului românesc. „Intelectualii“ ce s'au abătut dela această linie, sunt niște desrădăcinași, ce nu pot reprezenta poporul. Vor fi existând câteodată conflicte între știință și religie, dar acestea sunt periferice, față de împăcarea esențială ce persistă între aceste două activități ale spiritului uman, în așa fel încât adevărații savanți [nu diletanții] au fost întotdeauna profund credincioși. De aceea poporul ce evoluiază dela „ignoranță“ spre adevărata știință nu poate evolua dela credință la necredință, ci dela o credință primară la o credință adâncă, luminată și interiorizată. Evoluția nu e tot una cu dispariția credinței, ci e desăvârșirea ei.

Desigur există și o altfel de „evoluție“ sau „involuție“, care merge spre dizolvarea valorilor morale și religioase; ea însă e tot una cu dizolvarea culturii și a civilizației în neantul animalității.. Lumea greco-romană dela sfârșitul imperiului e o dovadă istorică destul de cunoscută. O evoluție care duce nu la generalizarea științei, ci la generalizarea semidoctismului, care e inferior în toate privințele „neștiinței“ primare a poporului...

NICOLAE GORUN

Ofensiva din Ungaria

Printr'un ordin de zi, Mareșalul Stalin a anunțat cucerirea orașului Mișcolț de către trupele sovietice.

Forțele Armatei roșii, cari înaintază din Sud pe malul de Vest al Dunării, au ajuns la 75 km. de Budapesta. Ele se află acum la 260 km. de Viena și la numai 110 km. de frontiera austro-maghiară.

Comandamentul sovietic urmărește încercuirea regiunii lacului Balaton.

Criza de guvern

În ultima săptămână tensiunea dintre partidele al căror reprezentanți au format guvernul al doilea al dlui general Const. Sănătescu, a crescut atât de mult, în urma atacurilor îndreptate de ziarele de extrema stângă împotriva partidului național-țărănesc, încât se putea prevedea că acest guvern nu mai poate continua să ființeze. În special dl N. Penescu, ministrul de interne și membru al partidului național-țărănesc, a format obiectul celor mai înverșunate atacuri și a unor mari demonstrații de stradă din partea sindicatelor muncitorești.

Ceeace se prevedea, acum e fapt împlinit. În ședința de Joi, 29 Nov., a Consiliului de miniștri, reprezentanții partidului național-țărănesc din guvern au cerut o declarație în care, arătând că partidele de stânga fac totul pentru a împedea colaborarea în guvern și pentru a face imposibilă străduința acestuia de a menține ordinea, de-a spori producția și de-a împlini condițiile armistițiului, anunță că demisionează și invită pe șeful guvernului să prezinte demisia întregului cabinet. După citirea acestei declarații au părăsit ședința. La fel au făcut și miniștrii liberali.

Cu două zile după aceea, Sâmbătă 2 Dec., dl general Const. Sănătescu a prezentat demisia cabinetului.

Majestatea Sa Regele a însărcinat cu formarea noului guvern pe dl General de Corp de Armată Rădescu Nicolae, șeful Marelui Stat Major al Armatei.

Invățătura zilei

Să aveți în voi simțirea care a fost și întru Hristos Iisus.

Filipeni 2, 5

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Marți 5 — Dec. C. Sava c. sfințit
Mercuri 6 Dec — [†] Păr. Nicolae

Danii regale pentru Moldova și Ardeal

București 4 — Pentru ajutoarea populației din Moldova și Ardeal, Majestatea Sa Regele Mihai I a dăruit suma de 3 milioane Lei, iar Majestatea Sa Regina-Mamă Elena 2 milioane Lei.

„Homeguard“ desființată

Londra 4 — Ieri, Majestatea Sa Regele George VI al Angliei, în calitate de Colonel-Comandant suprem al gărzilor civile din metropolă [„Homeguard“], a primit în Hyde-Park defilarea a șapte mii ofițeri și ostași ai acestei armate. Printr'un ordin de zi, M. Sa a exprimat Homeguard-ului recunoștința patriei, decretând desființarea ei provizorie.

Homeguard a fost înființată în anul 1940. Astăzi, ea numără peste 2 milioane de membri bine instruiți în mănuierea armelor și perfect echipați.

Intrevederile dela Moscova

Moscova 3 — Generalul Charles De Gaulle, șeful Guvernului provizoriu francez, a sosit ieri la Moscova cu un tren special, venind cu suita dela Baku.

La sosire, dsa a fost salutat de dl Viaceslav Molotov, comisarul URSS pentru afacerile externe.

Generalul De Gaulle a fost primit imediat de Mareșalul Stalin în timp ce dl Bidault, ministrul de externe al Franței, a conferit îndelung cu dl Molotov.

Greve și dezordini în Renania

Stockholm 4 — Un corespondent al ziarului „Aftonbladet“ află că populația din Renania se dedă la dezordini. În biserici, s'au săvârșit rugăciuni pentru pace.

Greva personalului dela căile ferate din Renania crește în proporții.

Dați sânge pentru ostașii răniți în luptele de desrobire a Ardealului!

Vitrina cărții

„Predici pentru Popor“

— La a patra ediție a lucrării I. P. Cuv. Arhim. Iuliu Scriban —

Sunt câțiva ani de-atunci. Sibiu, această cetate a spiritualității românești și a duhului creștin ortodox din Transilvania, adăpostea, cum făcuse și mai înainte vreme și cum va avea să facă și în viitor, un congres al Societății misionare „Oastea Domnului“. Veniseră, aici, închinători cu cernici, ostași buni și cuvioși din toate colțurile binecuvântatului pământ românesc. Sibiu primea încă odată aspectul unui centru de pelerinaj.

Pentru congres, lista cuvântătorilor era foarte bogată. Căci nu era pricină să fie mic numărul celor cari aveau și voiau să grăiască cuvânt de salut, de învățătură sau de îndemn creștinesc.

Deodată, în sala Teatrului municipal — căci acolo se ținea congresul Oastei Domnului — își făcu loc un freamăt. Ici, colo se ridicau, din locurile lor, congresiști zeloși pentru cuvântul lui Dumnezeu, își propteau privirile către scenă și așteptau ceva. Din toate manifestările lor se putea deduce că voiau să urmărească, sub puterea atenției încordate, un nou cuvântător. Dar nu li se părea îndestulător să audă numai, ci voiau să-l și vadă cu ochii lor. Cine urma să rostească grai scump? Apoi *Inalt Prea Cuviosia Sa arhimandritul Iuliu Scriban*, — astăzi profesor pensionar al Facultății de Teologie din București — răzimat în toaig de cărturar și de bătrân înțelept, tocmai se ridicase și urma să cuvânteze.

Și a grăit mult bătrânul; mult, bogat și deosebit de frumos.

Aducea vorba acestui om, în congres, mireasmă de biserică și parcă depăna înaintea noastră pagini de cazanii bătrânești. Nimic silît, nici un cuvânt străin; grai popular și neaș românesc. Adevăruri mari, îndemnuri morale grele de cuprins cât întinderea unui veac, toate se așezau în mintea și în conștiința noastră ascultătorilor cu o putere intuitivă rar întâlnită, cu o lovență puțin comună. Bătrânul dascăl de Teologie grăia către toți cei adunați la Sibiu, pentru toți și pe înțelesul tuturor. Și a fost înțeles, deopotrivă, de toți.

De altfel, darul I. P. C. Sale nu ne era necunoscut. Distinsul cărturar și-l vădise, cum arătam mai sus, într'o activitate scriitoricească de tot întinsă. Nenumăratele-i articole de gazetă și revistă, ca și lucrările publicate în curs de decenii, purtau, toate, această haină țesută din grai curat românesc. Noutatea aceea doar în împrejurarea, că de data aceasta luam direct cunoștință de chipul în care trebuie să grăim poporului, ca să fim ascultați cu toată evlavvia și înțeles fără ascunzișuri.

Nici de atunci încoace, linia de activitate și atitudine a cărturării a I. P. C. arhimandrit Scriban n'a răsunat schimbare. N'avem pricină de îndoială, că personalitatea I. P. C. Sale va intra și va rămâne asemenea și în istoria Omileticiei noastre. Despre aceasta mărturisesc toate lucrările ce a publicat, dar înaintea tuturor, mărturie aduc „Predicile pentru popor“, carte ce ne stă înaltnă într'o nouă ediție, a patra, ieșită la lumină în editura „Casa Școalelor“ (1944).

A patra ediție!... Este, oare, faptul acesta, puțin însemnat? Nicidecum. El vădește din destul valoarea acestei lucrări, dar și folosul sufletesc de care cetitorii se fac părtași pe urma ei, Cartea din nou apărută a fost și este cetită și răscetită, iar numărul celor doritori să o țină mereu sub ochii lor este în continuă creștere. Ea a fost scrisă pentru mulți și nu șie-a greșit ținta. E o carte duhovnicească pentru popor. Iar dacă este mereu și insis-

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 3 Decembrie 1944:

La Est de Budapesta, trupele române au respins mai multe contra-atacuri germano-maghiare.

În regiunea munților Bück, după ce au ocupat mai multe poziții situate pe înălțimi, trupele noastre și-au continuat înaintarea.

În Nord-Estul Ungariei, înaintarea continuă.

Frontul din Răsărit

București 4 — În cursul zilei de ieri a fost cucerit orașul Miskolcz din Ungaria, importanț centru industrial și de aprovizionare pentru armatele germane și maghiare. În decurs de o lună au fost făcuți prizonieri în sectorul mareșalului Malinovski 1875 prizonieri germani și unguri.

Londra 4 — Forțele mareșalului Petrovski și cele ale generalului Petrovski au făcut joncțiunea. Prin această operație și prin înaintarea armatei rusești, trupele germane din Ungaria sunt amenințate să rămână izolate.

În sectorul generalului Tolbukhin, înaintarea continuă spre Nord, în direcția Budapesta. Orașul Dombóvár a fost cucerit.

tent cerută, apoi se vedește odată mai mult „cum cartea duhovnicească în adevăr este singura carte care răzbește până la oamenii cei mai de rând. Ei nu simt nevoia de alte cărți. Ori cât ne silim noi a face lumea să cetească, nu putem răzbi până la păturile cele mai jos ale poporului cu orice fel de carte. Cartea duhovnicească însă este pe inima lui. Vine singur și o cere“. (Cuvânt de însoțire la a patra tipărire a Predicilor pentru popor). O cere și o va cere atâta vreme cât va trăi neamul nostru credincios.

Cazania rămâne și pe mai departe o carte de căpățaiu. Țăranul o prețuiește pentru duhul ei întregitor.

În această situație se așează și lucrarea I. P. C. arh. I. Scriban. Bogată în idei, grea de simțire, ea aduce răspunsuri la întrebări și nedumeriri, alinare și împăcare sufletească. Din fiecare pagină se răsfărânge o actualizare a veșniciei iubirii creștine pentru tot omul. Și doar numai faptele acestei iubiri aduc fericire încă în această lume. Sfaturile ce le dă, spre manifestarea iubirii între oameni, „sunt atât de bune și de înțelepte și așa de ușor de urmat, că numai un om cu totul stricat și împietrit la inimă ar fi în stare să nu i le bage în seamă“. (S. Fl. Marian). Mitropolitul Varlaam, Dosoftei, A. Ivireanu, etc. își asociază, în arhimandritul Scriban, un nou tâlcuitor al Evangheliei în grai românesc curat și popular.

Față de celelalte trei ediții, lucrarea de față este mult îmbogățită. Ea cuprinde 80 de predici: la Duminicile de peste an, la praznice, la zilele unora dintre sfinți și predici ocazionale.

Reliefăm din nou graiul neaș românesc în care sunt turnate predicile acestea. Iar dacă, pe lângă toate cele scrise aici, recomandăm tuturor lucrarea p. arhimandrit I. Scriban, facem acest pas dintr'o admirație neprecupețită pentru un om rar și pentru o carte cu adevărat folositoare.

D. Călugăr

Frontul din Apus

București 4 — Forțele armatei a II-a au intrat victorioase în orașele Jülich și Sarrelautern, trecând râul Saar. De asemenea, forțele aliate au intrat în Sarre-Union. Linia Siegfried a fost străpunsă pe întreaga ei întindere, cu excepția a două mici porțiuni. Germanii, în retragerea lor, au aruncat în aer un pod peste Rin.

Londra 4 — În partea de Sud a frontului apusean, francezii au ocupat Colmar. În Olanda, atacul britanic pe Meusa, în apropiere de Venlo, face progrese.

Activitatea aeriană

Londra 4 — În cursul zilei de ieri au fost atacate obiective din Viena. Atacul super-fortărețelor sburătoare asupra orașului Tokio a durat o jumătate de oră.

„Victorie și ordine“

Londra 4 — Dl Anthony Eden, ministrul de externe al Marelui Britaniei, a declarat că aliații nu caută să pună în nici o țară guverne de dreapta sau de stânga. Până se vor putea face alegeri libere, ei doresc pretutindeni guverne de coalitii naționale.

Ținta supremă a aliaților este victoria. Pentru dobândirea ei e necesară ordinea.

Nouă salarizare

București 4 — Noua salarizare a lucrătorilor din întreprinderile particulare a devenit fapt împlinit. Ea intră în vigoare pe data de 6 Noembrie a. c. și are la bază salariul din Decembrie 1940.

Ciocniri la Roma și Atena

Roma 4 — Grupuri republicane și comuniste s'au ciocnit cu grupuri monarhiste în capitala Italiei. Formații de carabinieri călări au trebuit să intervină, după ce poliția de ordine n'a reușit să împiedece încăierările.

Atena 4 — La Atena au avut loc ciocniri sângeroase între grupuri de ale partidului E. A. M. și poliție. Sunt morți și răniți.

Astăzi noaptea circulația a fost interzisă. Tancuri britanice patru-lează pe străzi.

Aliații în ținutul Saar

Trupele aliate de pe frontul de Vest se află acum la Iulich [care deschide calea spre Colonia și Düsseldorf], Linnich, Saarunion și Sarrelautern. Presiunea pe care o exercită ele, sporește mereu în intensitate.

Germanii au incendiat regiunea la Răsărit de Saar. E prima dată când incendiază un teritoriu german.